

IZHAJA VSAK DAN

tudi ob nedeljah in praznikih ob 5, ob ponedeljkih ob 9. zjutraj. Posamične štev. se prodajajo po 3 nvč. (6 stot.) v mnogih tobakarnah v Trstu in okolici, Gorici, Kranju, St. Petru, Postojni, Sežani, Nabrežini, Sv. Luciji, Tolminu, Ajdovščini, Dornbergu itd. Zastarele štev. po 5 nvč. (10 stot.)

OLASI SE RAČUNAJO NA MILIMETRE v širokosti 1 kolone. CENE: Trgovinski in obrtni oglasi po 8 st. mm. smrtne, zahvale, poslanice, oglasi denarnih zavodov po 20 st. mm. Za oglase v tekstu lista do 5 vrst 20 K, vsaka nadaljnja vrsta K 2. Mali oglasi po 4 stot. beseda, najmanj pa 40 stot. Oglase sprejema Inzeratni oddelek uprave „Edinosti“. — Plačuje se izključno le upravi „Edinosti“. — Plačilno in tožilno v Trstu.

EDINOST

Glasilo političnega društva „Edinost“ za Primorsko.

„V edinosti je moč!“

NAROČNINA ZNAŠA

za celo leto 24 K, pol leta 12 K, 3 mesece 6 K; na naročbe brez doposlane naročnine, se uprava ne ozira. Naročnina na nedeljsko izdanje „EDINOSTI“ stane: za celo leto Kron 2-20, za pol leta Kron 2-00.

Vsi dopisi naj se pošiljajo na uredništvo lista. Nepravilna pisma se ne sprejemajo in rokopiši se ne vračajo. Naročnino, oglašje in reklamacije je pošiljati na upravo lista. UREDNIŠTVO: ulica Giorgio Galatti 20 (Naradni dom).

Izdajatelj in odgovorni urednik ŠTEFAN GODINA. Lastnik konsorcijski lista „Edinost“. — Tiskarna „Edinost“, vpisana zadruga z omejenim poročstvom v Trstu, ulica Giorgio Galatti št. 20.

Poštno-hranilnični račun št. 841-652. TELEFON št. 11-57.

Sijajni srbski in bolgarski uspehi na bojišču.

Kirkkilise - bolgarsko!

Mesto Skader pred padcem.

Dočim se bliža veliki boj pri Drinopolju in Kirk-Kilisu z zavzetjem poslednjega mesta svojemu koncu, je pričakovati tudi na za padnem bojišču v Macedoniji važnih dogodkov. — Srbi korakajo proti Skoplju, staro glavno mesto slavnega Kosovega polja, Priština, je že v srbskih rokah in danes so zasedli tudi Kumanovo. Preko Egr-Palanke se je že zelo približala srbsko-bolgarska armada in že v najbližjih urah lahko pride do odločilnega boja za Skoplje.

Danes je prispela iz Carigrada vest, da so Turki porazili Srbe pri Kumanovem. To so nesramne laži najostudnejše vrste, ker je namreč resnica, da so Srbi zasedli Kumanovo in pognali Turke v beg.

Lepe uspehe so si priborili tudi Grki na ravnini Hallakmon (Bistica), kjer so zasedli Serfidže (Servia) in izvalili Turke v tako past, da se bodo morali udati. Če bodo Grki tako napredovali, pridejo že v 8 dneh v Solun.

Na črnogorskem bojišču se je zgodilo nekoliko izjemnega. Črnogorci so dosegli pri Tarabošu lep uspeh in so zasedli postojanke, ki dominirajo nad Skadrom, vsled česar občno menijo, da je Skader za Turke že izgubljen.

Boj za Drinopolje in Kirkkilise.

SOFIJA 24. Odločilna bitka pri Drinopolju je včeraj pričela. Ob jutranjem svitu so začeli na vsej črti odločilni boji bolgarske armade, ki je zavzela z bajoneti več prednjih utrdb pri Drinopolju in sicer na severni strani ter je prodrla ojačena od drugih bolgarskih čet do glavnih utrdb prave trdnjave. Proti 11 dop. so se odločile turške posadke v posameznih trdnjavah k izpadu. Izpadle so v severno-iztočni smeri proti Arnavskeju. Dasiravno jih je podpiral hud ogenj turške artiljerije iz trdnjav, je bil ta izpad z uničujočimi izgubami odbit. Beg turških čet je potegnil s seboj tudi posadke nekaterih drugih utrdb, ki so jih Bolgari nato zavzeli z naskokom z bajoneti. Bolgari so bežeče turške čete zasledovali na celi črti, dasiravno jih je pogosto ustavilo streljanje iz težkih trdnjaviških topov. Kljub temu se ni posrečilo ustaviti bolgarskega prodiranja ter so v tem trenutku Bolgari dospeli neposredno pred glavne utrdbne Drinopolja. Izgube na turški strani so nepopisno velike. Zlasti veliko izgub so imeli na blagu, katere so jim prizadejali naši brzostrelni topovi. Celi vojaški oddelek so bili popolnoma uničeni.

Prodiranje proti Kirkkilisu je bilo zelo uspešno. Oddelek generala Dimitrijeva je zasedel od severne in iztočne strani cesto Trnovo-Kirkkilise. Dimitrijevi je zbral ob tej cesti svojo vojsko ter začel z odločilnim napadom. Odločilna bitka se je danes pričela na tem krilu. Pričakovati je, da se bo posrečilo Bolgarom tekom 3 dni Kirkkiliso zavzeti. Na to bo bolgarska armada nadaljevala svojo ofenzivo proti Gogu. Odstrigla bo zapadni del turške armade v Drinopolju od Carigrada. —

Kakor poročajo turški jetniki, vlada med turško armado pri Kirkkilise velik nered. Nenadni napad Bolgarov je zbežal poveljništvo, ki ni bilo pripravljeno ter še ni izvršilo svoje razporedbe. Vsled tega se je posrečilo Bolgarom tako hitro prodreti skozi prve utrdbne proti Kirkkilisu. Večinoma so bile zavzete te utrdbne z bajonetskimi napadom pri čemer so Bolgari imeli seveda mnogo izgub. Kakor hitro pade Kirkkilise, bodo napravili iz te trdnjave oporno točko za svojo nadaljnjo ofenzivo proti Drinopolju.

Pri Drinopolju so Bolgari včeraj z velikimi izgubami zavzeli sprednje utrdbne pri Kajatabili.

Kirkkilise - bolgarsko!

SOFIJA 24. (Izv.) Danes ob 11 predpoldne so Bolgari vzeli Kirkkilise, odkoder so se Turki v neredu umaknili in pobegnili proti Bunarhisarju. Bolgari so zaplenili brzostrelna baterija, šestnajst vozov polnih municije, mnogo živil.

(Od druge strani se nam dodatno javlja, da so Bolgari zajeli 50.000 Turkov in 2 paši, vendar priobčujemo to vest z vso rezervno. — Op. red.

Boji med Kirk-kilisom in Drinopoljem.

BEROLIN 24. (Izv.) Po vesteh z bojišč se vrše istočasno od reke Tundže in zapadno od Kirkkilisa (torej pred Drinopoljem) krvavi boji, ki končajo morda še le jutri.

Bolgari pred Drinopoljem.

SOFIJA 24. (Bolg. brz. ag.) Bolgarske čete stoje pred Drinopoljem, oddaljene 5—8 km od trdnjave in ojačujejo svoje pozicije.

Prva četa ujetnikov iz bojev pri vasi Juruš na obrežju Marice je dospela v Staro Zagoro in šteje 342 vojakov in podčastnikov, 2 podporočnika in enega stotnika. Druga četa utegne oditi danes iz Mustaf-paše. Turške čete so iz Drinopolja podvzele napad na severozdno stran, a so bile odbite z velikimi izgubami; pustile so na bojišču 12 topov in 18 voz municije.

Zmagoslavje v Sofiji.

SOFIJA 24. (Izv.) Vest o zavzetju Kirkkilisa je vzbudila silno radost in nečuvno navdušenje. Prebivalstvo v Sofiji je šlo na ceste in ulice, ter je nosilo zastave vseh balk. zavezniških držav po mestu. Pred poslaništvu balk. kantskih držav ter Rusije in Anglije so se pa zbirale čete ter so klicale »da živjee, in prepevale bolgarsko državno himno. Na čelu slavnostnemu sprevodu, ki se je spontano improviziral, so korakali doma ostali sokoli-junaki, ki so dvignili na svoja pleča grškega poslanika, ko so ga srečali. — Po mestu in po deželi zvone zvonovi po vseh cerkvah, čita se liturgija za padle junake.

Sedaj ne potrebujem ničesar — je odgovoril Ivan. Na vratih se je pokazala doktorica. Začudena je pogledala proti postelji.

— Ah — bili ste sami — se je spomnila gospa — pa najbrž naši ljudje niso slišali vašega zvonca; ali ste klicali? Hvala ti, Madlena, da si bila tako dobra — se je obrnila gospa k njej z ljubeznivim in hvaležnim pogledom.

— Gospod je bil žejen! — je odgovorila Madlena, sileč se h hladni mirnosti, bila pa je tako srečna in blažena, da ni mogla izbrisati sledov pravkar preživetega, popolnoma mladega časa, in je doktorica bila prepričana, da sta se Ivan in Madlena spravila. Vsega seveda ni mogla slutiti — saj se jej je prijateljica zaklinjala še pred kratkim, da je popolnoma premagala svojo deklisko »zmoto«. Iz vsakdanjih njunih posetov tudi ni mogla sklepati ničesar, ker je tudi preje prihajala vsak dan k njej. Madlena je nazadnje tudi sama mislila, da je tako.

Odsedaj je pretekel malokateri dan, da bi se Ivan in Madlena ne bila videla. Tesno sprijateljena z doktorico, je mogla prihajati v hišo vsak čas, ne da bi moglo padati v oči. Doma pri sebi tudi ni imela zaprek, ki bi jo bile držale doma. Dumič je odšel v

nake in povsod se vrši bogoslužje v zahvalo za zmago.

Kakovost turških oficirjev.

SOFIJA 24. (Izv.) Po zavzetju Kirkkilisa so ujeti Bolgari veliko množico turških vojakov. Ujetniki pripovedujejo o svojih oficirjih, da moštvo enostavno zapuste, če vidijo, da ne gre vse gladko. Neki ujetnik se je upravičeval za neuspehe z resigniranim cinizmom: »Kaj pa naj storimo? — Saj nismo mi krivi!«

Kaj pripovedujejo ujeti Turki?

SOFIJA 23. (Izv.) Prvi ujetniki, ki so dospeli v Sofijo, so Kurdi in mohamedanci iz Makedonije. Ti ljudje ne znajo ničesar. Njih nevednost je naravnost gorostasna. Zato se tudi ne more od njih doznati ničesar. Vendar se more iz pripovedovanj teh ujetnikov posneti, da vlada v turški armadi popoln nered in demoralizacija. Eden ujetnikov je pripovedoval:

»Bili smo tri ali štiri mesece ob meji. Nismo znali ničesar o vojni, ker nam ni tega nihče povedal. Nekega dne je naš poveljnik pobegnil, ker so prišli Bolgari, ki so nas obkolili. Nismo mogli storiti ničesar. Kako naj bi se bili, ko nismo imeli poveljnika? Zato smo se udali.«

O tem, kaj se je delalo in pripravljalo okoli njih, ne vedo ničesar. Pravijo pa, da so zadovoljni, ker so ujetniki, ker jim ni treba več trpeti mraza in lakote in imajo duhana za pušiti.

Neki drug vojni ujetnik je pripovedoval:

»Že nekaj tednov nas je bila petorica v neki utrjeni stražnici. Pred kakimi 12 dnevi je šel mimo častnik, ki nam je rekel, da dobimo ojačeno. A ojačenja nismo dobili. V petek jutro smo začeli streljanje topov, ki je trajalo šest ur. Potem smo videli, da so prišli za našo stražnico vojaki; mislili smo, da so to turški vojaki, a so bili bolgarski, ki so nam zaklicali, naj se udamo. Dva od nas sta poskušala, da bi ušla, a sta bila ubita.«

Ta pripovedovanja dokazujejo vso gnilobo Turčije. Vojaki, ki so na meji, niti ne vedo, da pride do vojne in ko pride do boja, je poveljnik prvi, ki jih pusti na cedilo. Značilno za turške razmere je pa tudi, da se vojaki čutijo srečne v ujetništvu, ker jim ni treba več trpeti mraza in lakote in ker lahko pušijo!

Napredovanje srbske vojske.

BELGRAD 24. (Kor.) Na podlagi uradnih vest, ki so dospole dosedaj, so Srbi zavzeli Novipazar, Prištino, Kumanovo, Stračin, Kratovo in Kočano.

Ljut boj za Kumanovo. — Srbski plen.

BELGRAD 24. (Izv.) Na podlagi točnih zasebnih poročil se javlja iz glavnega taborišča v Vranju, da je bila bitka pri Kumanovem izvenredno silna in da so se Turki tu izjemoma zelo izkazali s svojo hrabrostjo. S svojo artiljerijo so povzročili Srbom občutno škodo, a so se morali slednjič vendar umakniti z bojišča. Srbi so zaplenili v

Kumanov mnogo živil, topov, streliva in so ujeli mnogo Turkov.

Srbi v Kumanovem.

BELGRAD 24. (Izv.) Pri Kumanovem so se vršili silni artiljerijski boji. Srbi so potisnili turško artiljerijo v ozadje in jo uničili, potem pa so udili v mesto, kjer se je vse povprek po cestah obupno bojevalo.

Srbi osvojili Sjenico.

BELGRAD 24. (Izv.) Po hudih bojih pri Sjenici, ki so jo Srbi opetovano in z velikimi izgubami naskočili, so Srbi danes pregnali Turke in Arnavte, kateri so pobegnili na vse strani. Srbi so nato zavzeli mesto.

Isa Bojetinac — ubit!

DUNAJ 24. (Izv.) Iz Belegrada poročajo, da se je hotel Isa Bojetinac, ki je bil pred dnevi z nekoliko tisoč Albancev pristal k Srbom, danes od teh odcepiti in jih zapustiti. Srbski poveljnik general Živković pa ga je poklical pred se, ga vprašal, kaj namerava in ga je s samokresom pri prici ustrelil.

Srbski marš v Novi Pazar.

BELGRAD 24. (Izv.) Srbske čete so primarširale v mesto Novi Pazar, kjer jih je ljudstvo navdušeno pozdravljalo; general Živković je prihajal kot prvi pred kavaljerijo. Pri Novem Pazaru so se morali Sibi boriti z velikimi težavami, ker so imeli opraviti z Arnavti in velikimi regularnimi četami.

Ministrov sin — prostovoljec pade!

BELGRAD 24. (Izv.) Sem se poroča, da je padel v boju pri Novem Pazaru tudi sin ministra za uk, Jovanović, ki se je udeležil bitke kot sisksi prostovoljec.

Novica o Kirkkilisu v Belgradu.

BELGRAD 24. (Izv.) Danes so Srbi premagali Turke severno od Kumanovega, ki ga je branilo troje turških divizij. Turki so pobegnili proti Skoplju in sedaj se nahajajo Srbi že na poti v Skoplje. Novica, da so Bolgari vzeli Kirkkilise in ujeli tam silno število Turkov, je povzročila tukaj veliko radost. Zvonovi zvone in množice po ulicah navdušeno vzklikajo jugoslovanskemu bratstvu.

Boji za Skader.

PODGORICA 24. (Kor.) Črnogorci so zmagali višino Krajna, pozicijo, ki je zelo važna za napad na Taraboš in so postavili tam svoje topove. Glasom vesti, ki krožijo po mestu, se Turki pogajajo radi prodaje.

Na črnogorski strani so pripravljali dovoliti častni odhod. Od včeraj naprej prevažajo iz Podgorice na mejo zelo pridno in tudi po noči streljivo in živila. Gromenja topov se od včeraj ne čuje več.

Grški uspeh pri Hallakmonu.

ATENE 24. (Izv.) Položaj turških čet v Hallakmonu je obupen in gotovo je, da se morajo udati, ker vseh 30.000, ki so tam zbrani, je izgubljen. — Grško poveljstvo se nada, da pridejo v sedmih dneh pred Solun.

Grško zmagoslavje v Atenah.

ATENE 24. (At. tel. ag.) Tukač vlada veliko veselje radi zmage grških čet. Veselje kali le vest, da so Turki masakrirali pri Serfidžu 70 Grkov.

Prihod Garibaldija v Atene.

ATENE 24. (Izv.) Vesti pravijo, da je Ricciotto Garibaldi napovedal svoj prihod v Atene za prihodnje dni.

PODLISTEK

Osvit.

Slike iz tridesetih let.

Spisal Kaavor Šandor GJaleki. — Prevel A. E.

Brez besedi, brez objema se je pokazala njuna ljubezen in ste se zopet našli njuni srci, ko je on povezan v povoje ležal vznak na postelji, ona pa stala pred njim. — Samo roke so se jima dotikale — in oči potapljale v blestečih in kakor morje globokih pogledih. In duši ste jima plaval v neizmernem oceanu — ah — v vsejmirni netvarni, čistih čustev. Na tem njunem prvem sestanku se niso niti njune ustnice našle v poljubu — tem prvem dotikljaju telesnih struj. Niti mislila nista na to, da si z besedami povesta svoje občute — njuni pogledi so govorili vse, po njunih združenih rokah se je prelivala močna volja, ki jima je pravila in ukazovala, da so njuni srčni udarci isti.

Ropot v bližnji sobi je šele prekinil te rajske trenutke. Tu se je šele spomnila, da ga vpraša, zakaj je zvonil.

— Potreboval sem vode, bil sem žejen.

ki sta jih preživela skupaj, čisto sama na štiri oči. Toda čistost njune ljubezni ni trpela niti v takih tajnih časih — njuni srca ste se zadovoljevali z bližim in skupnim sanjarjenjem in pohajkovanjem po elizijskih poljanah platonskega sveta, tako oddaljena od pranskega in blatnega planeta. In ti tajni sestanki, dogovorjeni vselej, ko sta izvedela za doktrirčno odsotnost, so ju najbolj veselili zaradi svoje tajnstvenosti, ker sicer jima je potekal čas prav enako, kakor tedaj, ko sta sedela poleg njiju doktorica ali Kargavevič. Tako je plamen te ljubezni vedno bolj in bolj objemal njihova bitja. Eno vprašanje je večkrat lebdelo Ivanu na ustnicah, pa ga vendar ni mogel nikakor izreči. Hotel je vedeti, kako je prišlo, da je vzela Dumič, da se je mogla odločiti za tak korak. Toda, pa naj je še tako trdno sklenil, da jo vpraša, vselej mu je običala beseda v grlu.

Nekega dne ste sedeli Madlena in doktorica v budoaru in čakali Ivana, ki naj bi bil danes prvokrat vstal iz postelje. Madlena je bila radosti vsa razposajena in kakor izpremenjena. Njene izgubne, krasne črte so skoro popolnoma izgubile svoj mirni, resni izraz. Od časa do časa se je spreletela svetla radost po tem licu, da je zadobilo deško objest in lepoto. (Dalje.)

BRZOJAVNE VESTI.

DRŽAVNI ZBOR.

DUNAJ 24. (Izv.) Pri današnjih razpravah je spomina vreden govor ministrskega predsednika grofa Stürgkha, besede, ki vsebujejo že velikokrat slišana načela in nade, pa ne nudijo ničesar pozitivnega niti za notrajni niti za zunanji politični položaj države.

Nemec govori za Jugoslovane.

Nemški svobodomislec poslanec Zenker je govoril zelo objektivno in popolnoma v jugoslovanskem smislu: obravnaval zunanji položaj države: Avstrija mora biti nevtralna pri sedanjih bojih na Balkanu, ker si le tako lahko pridobi prijateljev, ki jih rabi. Trgovinski Interesi Avstrije na Balkanu gredo skozi srca balkanskih Slovanov, a tudi s svojimi lastnimi Jugoslovani mora začeti drugače ravnati, ne pa nadaljevati tako, da hujša na nje državne pravdnike in Cuvaje. — Nemci morajo sodelovati, da se Avstrija avtonomizira, in ne nadaljuje take uradne politike. (Pritrjevanje pri Slovanih).

Besede Zenkerjeve so take, da bi človek mislil, da se je vendar že začelo izpreminjati nemško naziranje o Jugoslovanih. Dosedaj še ni govoril v avstrijski zbornici nobeden Nemec tako in če bi pomen Zenkerjevih besed postal točka v programu kake nemške stranke, bi prišlo na Avstrijsko ono, česar še nismo videli, — pravica.

Smrt člana gosposke zbornice.

DUNAJ 24. (Kor.) Na gradu Steierregg je davi umrl član gosposke zbornice grof Konrad Ungnad von Weissenwolf po kratki bolezni.

Cesar ne pojde v Budimpešto?

BUDIMPEŠTA 24. (Kor.) Z ozirom na vest, da cesar ne namerava potovati k otvoritvi delegacij v Budimpešti, javlja ogrski tel. kor. urad, da se dosedaj še sploh nič ni ukrenilo o cesarjevem potovanju v Budimpešto, vsled česar se ne more govoriti o preinačenju dispozicij.

Zdravje ruskega carjeviča.

PETRGRAD 24. (Kor.) Davišnji buletin poroča, da se carjevičovo stanje ni poslabšalo. Carjevič je dobro spal in oteklina se ne širi.

Italijani o sestanku Berchtolda z di S. Giuliano.

RIM 24. (Kor.) „Vita“ tolmači uradno izjavo o sestanku v Pisi in piše: Dokument, ki tvori sklep pogajanj med ministri za zunanje zadeve, grofom Berchtoldom in markizom di San Giuliano, se odlikuje z energično jasnostjo, ker pove odločno in brez ovinkov, da se je razpravljalo o balkanski krizi. Sporazum med Avstro-ogrsko in Italijo, ki se tiče tega vprašanja, lahko postane moment, kateri zariše smer politiki obeh držav, ki ste združeni gotovo važen kulturni faktor.

„Popolo Romano“ pa piše, da je odveč komentar k noti, iz katere tako verno odseva razmerje odnošajev obeh vlad. List se omejuje in samo pripominja, da gre za sluzga za to zadovoljivo situacijo pred vsem vednim in lojalnim prizadevanjem voditeljev zunanje politike in vzajemnemu sodelovanju diplomatskih zastopnikov obeh držav.

Samomer poveljnika jahte.

PETROGRAD 24. (Pet. tel. ag.) Poveljnik carske jahte „Standart“ kontreadmiral Cagin se je davi s puško ustrelil.

Avstrija ne ostane nevtralna?

DUNAJ 14. (Izv.) Belograjski ruski poslanik Hartwig, ki se nahaja sedaj na Dunaju, ki se je posvetoval s tukajšnjim ruskim poslanikom in je bil tudi pri ministrstvu za zunanje zadeve. Po mestu se trdi, da je Rus Hartwig dobil utis, da se bode Avstrija protivila povečanju teritorija balkanskih držav za slučaj, da bi zmagali zavezniki.

Češki Sokol za rdeči križ.

PRAGA 24. (Izv.) Češka sokolska društva so darovala 50.000 kron za opremo rdečega križa kot pomoč balkanskim Jugoslovanom.

Balkanska carinska zveza.

FRANKFURT/M 24. (Izv.) Sem se poroča, da veli neka klavzula pogodbe med balkanskimi državami, da se strnejo vse balkanske dežele za slučaj srečnega izida vojne v veliko balkansko carinsko zvezo.

Turčija rabi denar.

CARIGRAD 24. (Kor.) Listi javljajo, da je vlada sklenila zvišati carino z 11% na 14% in porabiti prebitke v vojne svrhe.

Moratorij na Grškem.

DUNAJ 24. (Kor.) Iz Aten javljajo, da se proglasi za vso Grško splošen moratorij.

Kultura — prostaštvo.

S prazno nadutostjo se odlikujejo sedaj neki nemški satirični listi in se rogajo balkanskim narodom.

Ne kak dinastični škandal ne kaka državna neumnost z Balkana nista predmetom

dovtipov teh listov, ampak — vojna. Nemci morejo o vzrokih tej vojni misliti, kar hočejo, morejo tudi obžalovati, da je bil Slovan, poljski kralj Jan Sobieski, tako — recimo nepremišljen —, da je osvobodil Dunaj od turškega obleganja, tisti Dunaj, ki se pravkar topi ljubavi napram — Turkom! Ali tudi humor ima svoje meje. Čim se prelija človeška kri, čim hoče satira operirati s človeško nesrečo ali s stremiljenjem, ki stavlja življenje na kocko, tedaj postaja neukusen, prehaja direktno v brutalnost! Ob takih prilikah se stavlja na poskušnjo prava kultura!

Črnogorci so sami začeli borbo z orjakom in ga uspešno bijejo. Na stotine črnogorskih junakov je palo v teh bojih.

A glej! Monakovski „Simplicissimus“ prinaša sliko črnogorskega in srbskega kralja s to-le duhovitostjo: Ako Bolgar potolče Turka, bomo kralji v Turčiji; ako Turak potolče Bolgare, bomo kralji na Bolgarskem! Ali: Srbska kolonija v Monakovem je sklenila, da vsled vojne tudi v bodoče ne bo plačevala stanarine. Ali pesnik Schlemich zaključuje svojo pesem s stihom, da ne bo škode, ako Srbija izgine, ker „bolje je umreti, nego ostajati vse življenje — neumiti!“

To je, kakor tedaj za časa aneksijske krize, ko je bila vsa številka „Simplicissimus“ posvečena Balkanu, a so se vsi „dovtipi“ vrteli jedino okolo stenic in uši.

Praska socialistično glasilo se izpodtika nad Schlemichovim „dovtipom“, pak pravi, da je to grda nacionalna nadutost med narodom, ki se je še le nedavno iztrgal iz krepeljav turškega gospodstva ter je v tem kratkem času izredno napredoval v vsem. Svobodomiseln literat in kulturni človek bi moral zavzemati povsem drugo stališče. Ako dviga nos, kakor fabrikant nad malim obrtnikom, ali modrokrven aristokrat nad kmetom, nehujejo biti njegove besede satira in postajajo nedostojno zasramovanje, ki bi kulturnemu človeku ne bilo v čast, tudi če bi bilo opravičeno.

Ali „Simplicissimus“ naj bi najprej pometal pred — nemškimi pragom! V iztočni Prusiji, med velikomestnim proletarijatom, bi našel še velike gromade kulturnih dvomljivosti, da bi se ob primerjanju z barbarstvom oddaljenih sosedov to poslednje ne zdelo tako veliko. Nedavno so bili v „Leipziger Volkszeitung“ obelodanjeni Chagrenovi članki o razmerah proletarijata v posrednih deželah. Ta pisec, ki je vse to studiral na lastne oči, je bil ogorčen — oprostite — nad svinjarjami, ki jih je videl na stanovanjih angleških pauperis. Hodniki so služili za stranišča in ni do se ni oziral na to. Opozoril je na to svoje prijatelje: „O ne hodite na taka mesta!“ — in pokazali so mu na del mesta, kjer so bile vile.

K temu dodajamo, kakor sta nam pripovedovala dva naša dijaka, ki sta v tem letu pretovala peš od francoske meje do Pariza. Zgrazala sta se na tem, kar sta gledala po francoskih selih. Pred hišami sredi ceste — guojnice. O „čistosti“ v Italiji niti ne govorimo. To pozna vsakdo.

Balkanski narod se morejo se svojo čistostjo meriti tudi z mnogimi kulturnimi narodi. Ako pa radi svojega posebnega razidja — ravno radi turškega nadvladja — niso mogli v vsem dotehtati družih, ni to njihova krivda. Rodi se komu radi njegovega siromaštva, to ni dovtip — to je prostastvo.

A zakaj so nemški humoristi vzeli za cilj ravno balkanske Slovane, dočim puščajo Turke na miru, ki menda niso „čistejši“ od Slovanov?

Vzrok temu je v nemški imperijalistični politiki — odgovorja praški socialistični organ. Kača najprej davi zver, potem jo namaka se svojo silno, da jej gre potem laglje po grlu. Velike države postopajo nekoliko drugače: najprej opljuvajo svojo žrtev, a potem jo skušajo zadaviti!!

Tako nekako se glasi lekcija, ki jo je dal „Hrvatski Pokret“ nemškemu velekulturnemu — prostastvu. In opravičena in zaslužena lekcija! Kaj drugzega, nego moralčno brco zasužujejo ljudje, ki reklamirajo kulturno pravičnost vsemu človeštvu, ki pa vendar zasramujejo sočloveka, ki se bori za najvišje človeški ideal, za svobodo, za pravico do svobodnega življenja?! Kako zvišen je balkanski trpin v svoji veličastveni borbi, ko prenaša največje gorje, ko tvega svoje življenje za ta ideal, nad takimi hiperkulturnimi — divjaki!!

Tržaški Slovani za brate na Balkanu.

Za „Rudeči križ“ se je do danes nabralo mej tržaškimi Slovani K 12867.20. Natančnejši izkaz darovalcev objavimo v jutrašnji številki. * * *

V sredo ob 8.42 zvečer je z brzovlakom južne železnice odpotoval zdravnik dr. Just Bačar preko Ljubljane in Zagreba v Belgrad, kjer se stavi na razpolago srbskega rdečega križa.

* Sinoči je med predstavo nabrala g. ca Andulka Wintrova v veži „Narodnega doma“ znesek 31 K za Rdeči križ. V tej svoti je vstetil K 10, ki jih daroval kapetan gosp.

Pavel Dabinovič in K 2, dar gosp. Josipa Vrtovca.

* V Ljubljani se je sestavil odbor za nabiranje prispevkov za jugoslovanski Rdeči križ.

Domače vesti.

Opozorjenje. Da ne bo nesporazumljen ali celo kakih neveselnih domnevanj, opozarjamo, da došlih nam prispevkov za srbski „Rdeči Križ“ ne objavljamo mi direktno, ampak jih moramo pošiljati blagajni odbora za nabiranje prispevkov, gospodu Ciri Kamenaroviću, ki jih potem objavlja. Najbolje pa je še, ako se denar izroča direktno temu gospodu.

Obenem opozarjamo, da nam radi velikih dogodkov na Balkanu zaostajajo tudi izkazi drugih darov. Nu, skrbeti hočemo, da pride vse na vrsto čim prej.

Ali res nismo zahtevali srednjih šol? V torkovi številki predlaga nek čitatelj, naj se pošljejo vladni peticije za otvorenje slovenskih srednjih šol v Trstu, da odtegnemo s tem tla očitani naših nasprotnikov, češ, da ne dobimo srednjih šol, ker jih ne zahtevamo! Iz tega poziva bi neloformirano občinstvo lahko sklepalo, da se ni v tem oziru še prav nič storilo in da je od dr. Rybafa na običnem zboru pol. društva omenjena „zafrakcija“ skoraj opravičena. Da pa to ni res, ve vsakdo, ki le količkal zasleduje delovanje našega političnega društva in naših poslancev, ki so neštivilnokrat zahtevali ne samo ljudskih, temveč tudi srednje in strokovne šole. A tudi to, kar predlaga prejemljeni čitatelj, se je že zgodilo.

Ni menda še pozabljen veliki shod, ki se je v jeseni lanskega leta vršil v „Nar. domu“ in na katerem so bile natančno formulirane šolske zahteve tržaških Slovencev. Tistikrat je pol. društvo „Edinost“ in več slovenskih občin iz slovenskega dela Istre in iz goriškega Krasa odposlalo še posebne peticije za vstanovitev slovenskih srednjih šol v Trstu. Te peticije — kacic trideset — pa ležijo še do danes, torej po več nego enem letu, nerešene in zaprašene na mizi do črnega g. referenta na mestništvu!! Potem pa se nam izvesti c. kr. gospodje rogajo, da srednjih šol niti ne zahtevamo!

Proti odpuščenju mladine. Naša šola. Srce mi je vzkipevalo, ko sem ogledoval ponosno stavbo ter se spominjal časov, ko sem sam zahajal v nekdanjo staro šolo, skromno in revno, pravi simbol našega siromaštva. Blagoslovljena bodi gruda, ki pokriva grobove naših mencev, ker le z njihovo pomočjo smo prišli do današnjim razmeram potrebne šole! Spomin blagopokojnih naj pa nas krepil in jači, da bolj in bolj podpiramo svojo dobrotnico Ciri-Metodovo družbo da bo mogla uspešno vršiti svojo sveto mislo. Ob tej priliki sem računal ter prišel do sklepa, da obresti ne odgovarjajo ogromnim našim žrtvam, to je, da se nam še vedno mnogo naše mladine, ko dokonča šolo, izgubi tja v nenasitno renegatsko brezdnost. Koliko mojih součencev stoji v slovenskem taboru? Žalostna resnica: prav mala večina! Drugi so Lah, imajo laške žene, svoje otroke vzgajajo laško. Vzrok temu je amblijent, v katerem živimo. Te naše rane ni krivo učiteljstvo, ne naši voditelji, ampak krivo je delstvo, da je učenec, dovršivši šolo, prepuščen samemu sebi. Vem iz lastne skušnje, kako lahko je dečku pozabiti na rod in jezik svoj. Stariši dajajo po dovršeni šoli svoje otroke v razne obrti, trgovine, ter razne druge industrije, kjer si služijo hruha. Obenem pa se tu navzemajo nam nasprotni nazorov, da omalovažujejo vse, kar je našega. Ako bi bil dečko po dovršeni šoli v kontaktu z bivšimi součenci in učitelji, ne bi se nam jih toliko odtujilo. Da se odpomore temu zlu, naj bi se ustanovil nekaj odbor, ki naj bi našim dečkom po dovršeni šoli preskrboval razne okupacije in naj bi bil sploh v kontaktu z njim. Ta moja misel se bo zdel morda neizvedljiva — vse, kako pa je vredna, da se razmislija o njej. Stvari bi se seveda poprijeli delavni, dalekovidni ljudje: par učiteljev, trgovcev, uradnikov, delavcev, nekaj naših žensk. Zato bi bilo dobro, ako bi tudi kdo drugi povedal svoje mnenje o tej ideji. Mislim, da bi uredništvo „Edinosti“ rado odprlo svoje predale za tako razpravo. Sedanja hip res ni najprimernejši zato. Ali izguba, ki jo trpimo vsled odpuščenju šoli odrasle mladine, je občutna, da je nikakor ne smemo prezirati. Proletarec.

Polaer Tagblatt — slavofoeb. Iz Pule: Pred par dnevi smo zabeležili, kako je „Triester Tagblatt“ zaplul popolnoma v nemško-slavofobsko vodovje, je torej povsem turkofilski. Nu, tu se daja stvar laglje razlagati, ker ta list urejajo Nemci. Kaj pa porečete o „Polaer Tagblattu“, ko je lastnik tega lista zavezan Hrvat?! In po vrhu tega dobiva tudi od vlade masno subvencijo!! Ta list se je v svoji številki od 21. t. m. spravil nad Srbe in Bolgare. Brije norce iz njih in odkrito simpatizuje s Turki. Potem naglašja ponovno, da je vse dunajsko časopisje istega innerja in edino list „Die Zeit“ da da priporoča Avstriji, naj podpira balkanske države proti Turčiji Dasi podpiran od vlade

— torej tudi iz slovanskih žepov — napada in žali Slovane v veleresnih časih v njih najboljčutljivem čustvovanju! To si zapomnimo in pride čas, ko bomo še govorili o tem.

Za naše šolstvo. CM podružnica št. 4 (za Škorkljo in Belvedere) sklicuje v nedeljo, dne 27. t. m. ob 10 zjutraj javni shod v dvorano gostilne „Balkan“ (ex Grotta) v ulici Tiverna-lla z dnevnim redom: „Naše ljudsko in srednje šolstvo“.

Predmet zborovanja je tako važen, da pač ni potreba povdarjati dožnosti našega občinstva, posebno iz področja škorkljanske in belvederske podružnice CMD, da se tega shoda udeleži v čim največjem številu.

Prejšnje bitke pri Drinopolju. — „Agramer Tagblatt“ prinaša nastopne, ravno v sedanjem času vlezanimive zgodovinske reminiscence:

Polja okolo Drinopolja, mesta Hadrijanovega — ker je ta rimski cesar mesto olespal in je razširil ter je zato dobilo po njem svoje ime Adrianopol — niso povikrat pozorišča krvavih odločilnih bojov zgodovinskega pomena. Najslavnejša je velika bitka dne 9. avgusta 378 po Kr., kjer je arijanski del zapadnih Gotov premagal izdajalskega vzhodnorimskega cesarja Valensa. Cesar je na begu poginil. V letih 1189 do 90 je tu prezimovala viteška vojska cesarja Barbarosse na svojem križarskem pohodu v Orijent. Poldrugo stoletje potem, 1205, je bolgarski kralj Johannes premagal vojsko Balduina, cesarja Romanije, kakor so po osvojitvi Carigrada „latinski križarji“ imenovali vzhodno rimsko-grško cesarstvo, ki pa je le malo časa živelo. Cesarja Balduina samega so sovražniki vjeli in je tudi umrl v ujetništvu.

Na to zmago svojih prednikov naj mislijo Bolgari sedaj, ko njihova vojska zopet stoji pri Drinopolju nasproti vojski cesarskega vladarja v Carigradu, kar more ojačiti njihovo zmagosvestnost. Poldrugo stoletje pozneje je vihrala zastava proroka (Turkov) nad griči in livadami Drinopoljskimi. Leta 1361. je Murat vzel mesto z nasokom in je bilo od leta 1366. do padca Carigrada, 1453., evropska rezidenca sultanov. Dne 20. avgusta 1829. je ruski maršal Djebič-Zabalkanski po hudem boju zasel mesto, ki so je Rusi zapustili še le po miru Drinopoljskem, sklenjenem po ruski intervenciji med Turčijo in Rusijo. V krinski vojni 1854. so Francozi zasedli mesto za nekaj časa. Dne 21. januarja 1878. so Rusi vnovič zavzeli mesto in je obdržali v svoji oblasti do podpisa premirja, dne 31. januarja.

Ekspedicije ruskega „Rdečega križa“. Pišejo nam: Kakor smo doznali od ekspedicije ruskega „Rdečega Križa“, ki je preko Trsta odšla v Črnogoro, še v kratkem odpošlje ruska družba 4 take ekspedicije na bojišča Balkanskih držav.

Pripominjamo, da gori omenjena ruska ekspedicija v Črnogoro sestoji iz 4 zdravnikov, 12 sester, 20 drugih uslužbencev in 2 gospodarjev. Nastanjena je bila v hotelu „Balkan“.

Veselica pevskega društva „Skala“ v Sv. Križu pri Trstu, ki se je vršila minolo nedeljo, je izpadla prav dobro v materialnem in tudi v moralnem oziru. Prostorna dvorana g. Maganje je bila natlačena občinstva. Vse točke so tako ugajale občinstvu, da so morali vsako ponavljati. Po sporedu nam je zapel g. Kemperle od Sv. Ivana še par kupletov, s katerimi je izzval toliko smeha, da ni hotelo biti ploskanja ne konca ne kraja.

Čudno se nam zdi pa to, da nas je navzlic tako lepemu vremenu obiskalo zelo malo Tržčanov. Ze z ozirom na to, da se je vršil omenjenega dne „Cvetlični dan“, ta tako priljubljena prireditve, bi se bili morali odzvati v častnejšem številu, ker, ako meščani ne podpirajo takih prireditev, toliko manj smemo to pričakovati od naših kmetov in delavcev. Prepričani smo tudi, da bi dali s svojo navzočnostjo naši mladi armadi toliko več poguma k nadaljnjemu delu.

Ob tej priliki izrekamo zahvalo g. K. Ipavec, ki nam je brezplačno posodila klavir, nadalje tudi vsem onim, ki so preplačali vstopnico k veselici in onim, ki so kakor-sibodi pomogli, da je prireditev tako lepo uspela.

Iz Sv. Križa pri Trstu: „Zarji“ v odgovor. Na take predrznosti, zlobna očitanja, samo socialnim demokratom prirojena zavijanja in pačenja resnice itd., kakoršna je priobčila „Zarja“ od minolega četrika pod naslovom „Od Sv. Križa“, absolutno ne odgovorjam, ker bi bilo to pod mojo častjo. Obenem pa izjavljam, da ne bom odgovarjal tudi na bodoče take podle napade, ker ljudje, ki so sposobni, da pišejo take gorostasne nesramnosti, niso vredni, da bi se človek bavil z njimi, pa bili to tudi bodoči doktorji.

Karel Košuta, načelnik „Sokola“ in predsednik pev. društva „Skala“. Desetletnico delovanja pri pevskem društvu „Vesela“ v Škedenju praznuje letos gospica Pavla Oblakova. To je že tretja pevka pri „Veseli“, ki praznuje tak jubilej. Vzradošča nas delstvo, da imamo

Hočete imeti dobro obleko in po ceni?

Obrnite se zaupno v skladišče izgotovljenih oblek Armando Levi, Trst, ul. Carducci 32 vogal Santorio

v svoji sredi tako maljavih in svojem narodu zvestih hčerk, ki naj bodo v izgled vsem drugim dekletam. Gospica Oblakova je že v svoji prvi mladosti smatrala za svojo narodno dolžnost, da pristopi k tej naši narodni organizaciji. Zato jej društvo izreka danes zaslužen priznanje in najpriščnejšo zahvalo. Želimo in upamo, da bodo vse ostale društvene pevke in druga naša vaška dekleta posnemala ta lepi izgled ter se zavzemala za našo narodno stvar. Saj je to danes v posebno dolžnost vsaki slovenski hčeri.

Gospica Pavla! Podpisano vodstvo se vam najpriščneje zahvaljuje na desetletnem delovanju, na Vaši vstrajnosti in poštenosti. Vodstvo „Velesile“.

Vojni ladiji križarki „Admiral Spaun“ in „Sankt Georg“ ste prispeli včeraj dopoldne v tržaško luko, odkoder odplujeta v Trst iz soboto k splavljenju njune posestrime ladje „Saide“, ki se bo vršilo v tržaški ladjedelnici.

Oddaja prevaževalne službe na državni železnici. V postaji Trst c. kr. državne železnice po smislu § 78 ž. o. p. obstoječa prevaževalna služba, t. j. dovažanja in odvažanja istotam oddanega, oziroma došlega blaga, se odda s 1. januarjem 1912 ponudbenim potom.

Natančnejši pogoji se zvedo pri c. kr. ravnateljstvu državne železnice v Trstu, ul. Giorgio Galatti št. 9, oziroma Piazza delle Poste št. 3, oddelek VI, soba št. 140, oziroma bodo razvidni iz ene prihodnjih števil list „Osservatore Triestino“.

Najdeno. — Našla se je v gledališki dvorani denarnica z denarjem. Lastnik naj se zglaš pri gledališki blagajni.

Tržaška mala kronika.

Trst, 24. oktobra 1912.

Otroka je izpoložila. Včeraj dopoldne so našli v bližini Bazovice deklico, staro kakih 8 mesecev. Otrok je bil posreči še živ. Orožništvo v Bazovici in tržaška policija sta bila obveščena o stvari in je uvedena preiskava. Ubogega otročica je vzela v oskrbo rodbina Andreja Grgiča v Bazovici.

Nevarna grožnja. Vsled nekega prepira je 20letni mehanik Nikolaj Battaglia iz Barja, stanujoč v ul. Donata 12, grozil z nožem svojemu protizniku, tudi renjiku, Epifanu Dicambliju, stanujočemu v ul. Rena št. 10. Battaglia je bil aretiran.

Izgnani so bili iz Avstrije: Ivan Ravanello, star 20 let, iz Padove, podajač, ker mora v Italiji prestati kazen 6 mesecev in 3 dni zaradi tatvine.

— Alvinz Rossetto, star 31 let, dninar, iz Benetke, ki je bil v Italiji večkrat kaznovan zaradi tatvine.

— Josip Gradan, star 29 let, krošnjar, iz Chioffe, tujemu imetju zelo nevaren človek, ki je bil v Italiji že večkrat kaznovan zaradi tatvine.

— Albert Kovačić, star 32 let, iz Pule, pristojen v Čavle na Hrvaškem, dninar, proslut tat.

— Evgen Favero, star 49 let, iz Padove, kočijaž, stanujoč v ul. del Toro št. 6, ki je bil v Italiji obsojen zaradi tatvine in goljufije.

— Egid Santo Ceccon, star 28 let, iz Padove, brez posla, ki je bil v Italiji obsojen na 1 leto in 8 mesecev zapora zaradi obrekovanja, znan anarhist.

— Fekund Chiarantini, star 28 let, iz Dola pri Benetkah, čevljar, kaznovan v Trstu zaradi telesne poškodbe.

— Albert Levi, star 22 let, mehanik, iz Ameyrona, na Francoskem, kaznovan v Trstu zaradi težke telesne poškodbe, prizadejane v pijanosti.

— Judita Patiers, star 18 let, iz Ariana pri Vidmu, dekla, kaznovana zaradi tatvine.

— Friderik Romito, star 23 let, iz Barja, krojač, obsojen v Italiji zaradi žaljenja javne oblasti.

— Anton Sedrassi, star 29 let, iz Rovereta pri Vidmu, dninar, kaznovan zaradi tatvine.

— Rihard Goldstein, star 20 let, z Dunaja, ogrski državljani, agent, kaznovan v Trstu zaradi tatvine.

— Ivan Chivillo, star 28 let, iz San Giorgio di Nogar, talkar, brez stanovanja, brez posla in sredstev za življenje. Bil je izgnan, pa se je povrnil brez dovoljenja v Trst.

— Hiacint Toniato, star 31 let, rojen v Trstu, pristojen v Palmanovo v Italiji, šestkrat kaznovan zaradi tatvine in večkrat izgnan.

— Emil Bianco, star 21 let, iz Castel-franco Veneto, mizar, izgnan na podlagi razsodbe deželne sodišča zaradi tatvine.

— Mavricij Belleli, star 20 let, s Krfa, trgovec, kaznovan večkrat zaradi tatvine.

— Celestin Cingolani, star 35 let, iz Petriana, provincija Rimini v Italiji, dninar, večkrat kaznovan zaradi raznih pregreškov.

Ti izgoni so pač najboljši odgovor na znane „independentove“ neslanosti o gotovih „gentiluominih“.

Samomor in poskušen samomor. Sinoči ob 10 se je 23letni mehanik Fran Birs, stanujoč v ul. Istituto 13, vrget iz 5 nadstropja na dvorišče in je dobil pri tem več poškodb.

23letna Glorina Fantuzzi je včeraj jutro izpila octovo kislino in umrla.

Porotno sodišče.

Predseduje viš. dež. sod. svetnik dr. Andrich, prisednika dež. sod. svet. dr. Pachor in sodnik dr. Spongia; drž. pravnik dr. Zumin; branitelj dr. Robba.

Obtoženec: Viljem De Marco, rod. z Reke, pristojen v Videm, mehanik, ki je obtožen

hulodstva tatvine.

V poletju leta 1910. sta si namenila Juri Negroni in Josip Qualla pridobiti večjo svoto denarja in to potom vlom v blagajno trgovke Fonda in Cornisso v ul. Stadion št. 8. Negroni je bil pri omenjeni tatvi skladiščni praktikant in sta tako si preskrbela ponarejene ključke k skladišču ter stopila v zvezo z nekim Henrikom Trevisinijem in Santom Vettorijem.

Dne 10. septembra l. 1910 okrog 8 zvečer so se sešli omenjeni štirje in današnji obtoženec v tramvajski čakalnici v ul. Carducci. Trevesini in Vettori sta pri nesli s seboj tihi sveder in drugo vlomilsko orodje, ki ga je De Marco kot mehanik popravil, da bi se lažje delalo. Šli so potem k Fondovemu skladišču. Negroni je odprl vrata, Trevisini in Vettori sta vstopila v skladišče, Qualla pa je zaklenil vrata za njima. Oni trije, ki so ostali zunaj, so odšli v kavarno „Progresso“, kjer so povedali, kaj se vrši, svojima znančema Karlu Osani in Olivieru Chincichu. Medtem pa je moidoč stražnik opazil, da je Fondovo skladišče zaprto samo s ključavnico. Oni v kavarni so šli potem ponovno zaklepat vrata, a vlomilca sta izvršila svoj posel šele okrog polnoči. Iz blagajne sta ukradla okrog 5400 K, in ko so si denar razdelili, je današnji obtoženec dobil okrog 800 K. So lastnik trgovke Fonda, Goldschwied, je izpovedal, da je zmanjkalo K 7912 79. Ostali sokrivci so bili že kaznovani.

Obtoženec je izpovedal, da je delal zadnje tri leta v tržaškem tehničnem zavodu. Ta čas, ko je bil izvršen vlom pri trgovki Fonda, je bil dva meseca brez dela. Soudeležil se je vlom po prigrvarjanju Vittorija in Trevisinija. Priznal je, da je vedel, da je bil oni sestanek določen v namen vlom, glede na katerega je izpovedal v smislu obtoženice. Ukradil da so 5000 K, on pa da je dobil 800 K. Denar so si razdelili pri Trevisiniju, nakar je odpotoval obtoženec v Benetke, potem pa v Milano, kjer je oboel. Iz Milana je odšel v Genovo, odkoder se je odpeljal v Buenos-Aires. V Argentini je ostal 8 mesecev. Delal je veliko, pa trpel tudi lakoto. Odpeljal se je nazaj v Genovo in je potem delal v Milanu in Pordenonu, nakar se je vrnil v Trst, kjer se je sam ovdil oblasti. Rekel je, da je to storil zato, da si olajša vest in dobi materino odpuščenje, dasiravno je vedel, da ga kot italijanskega državljana po prestani kazni izženo iz Avstrije.

Priče so izpovedale v smislu obtožnice. Porotniki so vprašanje na tatvino potrdili z 11 „da“ proti 1 „ne“, toda za znesek pod 2000 K a nad 200 K, nakar je sodišče obsodilo obtoženca v petmesečno težko ječo.

Slovensko gledališče.

Sinočnja repriza „Cigana barona“ je napolnila gledališče. Štvar pač „vleče“. Žal pa moramo konstatirati, da je repriza, posebno tretje dejanje, precej zaostajala za premijero, s čemur pa ne mislimo reči, da bi predstava ne bila splošno dobra. Občinstvo je zlasti g. c. Thalerjevo odlikovalo z živahnim priznanjem. Glede nedostatkov, ki smo jih g. c. Thalerjevo odlikovalo z živahnim priznanjem. Glede nedostatkov, ki smo jih g. c. Thalerjevo odlikovalo z živahnim priznanjem. Glede nedostatkov, ki smo jih g. c. Thalerjevo odlikovalo z živahnim priznanjem.

Pohvalno naj omenimo znatno boljše inscenacijo, zlasti svetlobne izpremembe. V splošnem smo bili s predstavo zadovoljni.

V nedeljo popoldne ljudska predstava. Ponovi se Birinskega drama

„MOLOH“.

Zvečer repriza J. Straussove operete

„CIGAN BARON“.

Društvene vesti.

Odbor podružnice „Glasbene Matice“ v Trstu ima danes zvečer ob 9 v gornjih prostorih restavracije „Balkan“ redno odborovo sejo. Predsednik.

Pevski zbor „Glasbene Matice“ v Trstu. Danes zvečer ob 8 skupna pevska vaja za mešan zbor. Prosim točno in polnoštevno. Pevovodja.

V gostilni Mate Bulića Barkovlje

(Bovedo št. 342)

se dobi novo dalmatinsko
črno vino po 72 st.
in belo „ „ 80 „

Toplo se priporoča za obilen obisk udani
LASTNIK.

Hans Scheidler

zobotehnik

bivši: prvi zobotehnik Dr. Ferdinanda Tanzer

Sprejema od 9—1 in od 3—6. 575

Trst, Piazza C. Goldoni št. II

NUOVO

Hôtel Provinciale

(Novi deželni hotel)

Trst, largo Santorio 4 (Farneto).

40 sob, električna luč, ves komfort,

stroga snaznost. — Cene zmerne.

ALOJZIJ SKERL.

Anton Pilato

Novo skladišče istrskih vin

Trst, ulica Commerciale 328

(Pendice di Scorcio).

Prodaja na drobno in na debelo.

Postrežba na dom.

CENE ZMERNE. CENE ZMERNE.

POHIŠTVO

SOLIDNO: in: ELEGANTNO

PO ZMERNIH CENAH

RAFAELE ITALIA

TRST - VIA MALCANTON - TRST

Zdravilno pivo dvojnega kvasa

Vel zdravnik ga priporoča.

Odlikovano na

: 7 razstavah.

S. STEFAN

Odlikovano na

: 7 razstavah.

Glavna zaloga v Trstu, via Valdirivo št. 32. — Telefon št. 2201.

Mnenje g. svetnika dr. Mayer-ja

primarija v Ischlu

Gosp. J. SERRAVALLO

Trst.

Hvala lepa; smo se naučili v moji bolnišnici ceniti Vaše Železnato Kina vino Serravallo (Vino di China Ferruginoso Serravallo) kot izborna okrepčilno sredstvo.

ISCHL, 6. 6. 1911.

Dr. MAYER.

Čevljarska zadruga v Mirnu

edina Jugoslo-

vanska tovarna

— čevljev. —

V prodajalnah vedno sveže blago.

Zadruga ima lastne prodajalne: izdeluje vsakovrst-

ne čevlje, ki v lič-

nosti in trpežnosti

sv. Antona 1; v Splitu, ul. Sta-

rog suda. — CENE ZMERNE. vode tujih tvrdk.

Na obroke!

Velika zaloga izdelanih oblek

Velika izbira vsakovrstnih oblek za gospode in dečke, sukenj, površnikov vseh kakovosti. — Specijaliteti v veznji.

Velika izbira volnenega blaga. Najzmernejše cene.

Adolf Kostoris - Trst

Ulica S. Giovanni št. 16, I. nadstropje, zraven „Buffet Automatico“.

Telefon št. 251, Rim. II.

Vsem : gospodinjstvom
toplo priporočamo

KOLINSKO CIKORIJO

edino pristni, po kakovosti nedosegljivi slovenski izdelek.

v korist družbi sv.
Cirila in Metoda

Pevsko društvo „Trst“. Danes zvečer ob 8 točno pevski vaja za mešan zbor. **Telovadno društvo „Sokol“ v Škedenju** priredi v nedeljo, dne 27. t. m. pešizlet za naračal k Orehom. Zbirališče ob polni eni popoldne, odhod točno ob 1 popoldne. Prijatelji pešizletov, posebno telovadci, dobrodošli! Nazdar!

Trgovsko izobraževalno društvo naznanja, da otvori v nedeljo dne 27. t. m. ciklus poučnih predavanj, ki se bodo vršili v društvenih prostorih od 9.30 do 10.30 predpoldne. Predaval bo g. Anton Leitgeb „O dolžnostih in pravicah trgovca do železnice“. — Po predavanju navadna dijaška plesna vaja.

Akademsko društvo „Slovenija“ ima svoj 1. redni občni zbor v torek 29. t. m. ob 8 zvečer v restavraciji „Leithner“ na Dunaju 1. Auerspergerst. Dnevni red običajen.

Nar. del. organizacija.

Centralni odbor „Narodne delavske organizacije“ sklicuje za nedeljo, dne 27. oktobra t. l. točno ob 10 predpoldne **shod vseh članov „Narodne delavske organizacije“** v veliki društveni dvorani v ulici Sv. Frančiška št. 2.

Z ozirom na veliko važnost predmetov, ki pridejo na shodu na dnevni red, je nujno potrebno, da se udeležijo tega shoda vsi člani „Narodne delavske organizacije“.

Pripominjamo, da nečlani nimajo pravice udeležiti se shoda.

Centralni odbor

„Nar. delavske organizacije“ v Trstu.

Odborom vseh skupin „Narodne delavske organizacije“. Podpisani odbor naproša, na podlagi sklepa odborove seje z dne 23. t. m., odbore vseh skupin, da prirede med člani skupin veliko agitacijo za članski shod, ki se bo vršil v nedeljo, to je popoldne. Nedeljski shod bo velikega pomena. Omenjamo, da je v nedeljo poleg drugih točk na dnevnem redu tudi volitev volilnega odbora, ki bo imel nalogo sestaviti kandidatsko listo za prihodnji občni zbor centralnega vodstva „Narodne delavske organizacije“.

Centralni odbor

„Nar. delavske organizacije“ v Trstu.

Socijalni tečaj NDO. Danes od 7—8 zvečer dr. A. Sosič: „Zadruga na splošno“; od 8—9 dr. Semrov: „Karteli“.

Posredovalnica dela NDO. Išče se pekovskega poldelavca. Službe išče pekovski pomočnik.

Skupina „Plavži“ v Škedenju sklicuje za jutri ob 7 zvečer občni zbor v prostorih „Gospodarskega društva“ v Škedenju. Dnevni red: 1) Volitev odbora; 2) slučajnosti.

Tovariši, nadajamo se, da posetite ta občni zbor, na katerem vam treba izvoliti vodstvo vaše skupine, v obilnem številu.

Odbor skupine NDO „Plavži“

v Škedenju.

Pekovski mojstri! „Nar. del. org.“ se obrača na vas s prošnjo, da se v slučaju potrebe delavcev obračate edino le na posredovalnico dela „Nar. del. org.“, ki se nahaja v ulici sv. Frančiška št. 2.

Urad „Nar. del. org.“ pri Sv. Jakobu bo jutri odprto od 5 do 8 zvečer. Člani naj blagovole od sedaj naprej plačevati tedenske prispevke, bodisi v uradu pri Sv. Jakobu, ali pa v centralnem uradu. Člani v Škedenju pa naj blagovole plačevati v ondnem uradu („Gospodarsko društvo“).

DAROV!

— Škedenjski Ciril-Metodovi podružnici daruje Ivan Lukač K 2, Frančiška Trost K 2, Vekoslava Cuk K 2, Tomaževa žena K 1, Fran Trampuš ker je bil odsoten na cvetlični dan K 1. — V počestitev spomina pok. Jakoba Godina Jekelj darujeta brat Andrej in sestra Ivanka K 20 (to je po pomoti izostalo).

— V počestitev spomina pok. Julija Šusteršiča je darovalo učiteljstvo c. kr. pri pravnic v Trstu znesek K 20 dijaškemu podpornemu društvu, in pisarniško osobe dr. J. Abrama in dr. O. Rybarja K 15 moški podružnici družbe sv. Cirila in Met. v Trstu.

— Anton Bole daruje K 1 za otroški vrtec pri Sv. Jakobu.

— V podružnici Štjakobske Cir.-Met. podružnice sta dala nabiralnika za mesec september v Jadranu K 3 in v delavskem konsumnem društvu K 897.

— V številki 286 je objavljen dar slovenskih trgovcev jestvinarjev v proslavo otvoritve novega šolskega poslopja pri Sv. Jakobu v Trstu v znesku K 571, so darovali potom trg. izobraževalnega društva sledeči gg.:

Po K 50: Ivan Prelog; po K 30: Vek. Stepančič, Jak. Merhar, Ivan Tomažič; Po K 20: Jos. Prelog, Anton Mahne, Ciril Šuc, Ivan Godnik, Leop. Žgur, Matej Berger, I. Černe, Žgur, Lopatnik, Vek. Plesničar, A. Miklavc; po K 15: Iv. Gustinčič, Leop. Štrekelj, R. Zavrtanek; Po K 10: Jos. Rožanc, Kar. Jakšelič, Josip Kocjančič, Fran Kocjančič, Jak. Ergič, Jak. Košmerlj, I. H., Josip Kosak, D. Vekjet. I. Čok; po K 8: Fran Šuman; po K 5: M. Volk, Fr. Dobriša, Ant. Kobal, Jos. Štrifol, Fran Stančič, Fran Godnik, Josip Šuman, A. Urdič; po K 4: A. Sirca, J. Curet; po K 2: Kot. Muleg, I. Klun, C. Karž, V. Zega, Iv. Košmerlj,

Vek. Boik, Ivan Grile, A. Vondraček, J. Brimšek, Baucon, T. J. Vodopivec, Krist. Kravos, Vek. Legot; po K 250: N. N.; po K 1: Vek. Godnig, po 50 stotink: Semole J.

DVORANA ZA SODNE DRAŽBE

ulica Sanità 23-25 pritličje.

Na javni dražbi, ki se bo vršila v soboto, dne 26. t. m. od 9 do 12 dop., se bodo prodajali sledeči predmeti: Mostovne tehtnice, steklene vaze, sveče, užigalice, ščetki, krtače, milo, vata, vrvica, škrob, gobe, čopiči, steklenice esenc in kiselin, brunolin, vosek za tlak, mineralne vode, otirači, parfumi, glavni, medicinska zelišča in drugo drogerijsko blago.

Od 3 do 7 zvečer: Velika količina spodnjih srajc, srajc, spodnjih hlač, kril, ovratnikov, manšet, čepic, hlač, bluz, robcev in drugega manufakturnega blaga.

Javna dražba, ki se bo vršila na licu mesta v ul. Crociferi št. 5 v soboto, dne 26. t. m. ob 9 dop.: kuhinjske omare, klopi, štelaze.

Dobre krojače in učenke se sprejme takoj Old England, via S. Nicolo 34. 2392

Išče se mizarkega učenca. Ulica Belvedere št. 10. 2393

Absolvent trgovskega tečaja išče službo v mestu ali na deželi, v odvetniški ali notarski pisarni. Zmožen je slovenskega, nemškega in event. italijanskega jezika ter poponoma strojepisja. Ponudbe pod „Absolvent“ na inšeratu oddetek Edinosti. 2394

Zrcalo, krasno, 2-10 metra visoko in 1-05 metra široko, z majhno kredenco in mramorjem predam po razprodajni ceni. Velika, bogata zaloga pohištva, priznanega mizarja Antona Milost v Solkanu po konkurenčnih cenah. G. Kerbler, ulica Molin a vento 7. 2395

Soba meblirana se odda v ulici Giovanni Boccaccio 16, I. 2395

Odda se meblirna sobica pri slovenski družini s hrano. Ul. Belvedere 12, I. nad. levo. 2146

Odda se soba z dvema postelama pri slovenski družini. Ulica Barriera št. 22, IV. nadst. na desno. 2245

Brivska dvorana. Slavnemu občinstvu, posebno iz Rojana in okolice, se priporoča brivsk. dvorana v ulici Montorsiao 7. Za dobro po. strežbo jamči Stefan Vukomanović, brivec.

Gobe!

Kupim čiste, bele, suhe gobe.

Ponudbe, z vzorcem ter navedbo cene za 100 kg franko Praga, prosimo na naslov:

Vydrova tovarna hranil, PRAGA VIII.

Izvežbanega stenografa oz. strojepisca

sprejme takoj

odvetniška pisarna Drja. Gust. Gregorina in Drja. Edv. Slavika.

Plača po dogovoru.

Razpis dražbe.

Občina Drežnica, političnega okraja Tolmin razpisuje tem potom

gradbo občinskega napajališča v Ravnah,

katera je proračunjena na 3105 K 40 v.

Pismene ponudbe je vložiti pri županstvu najkasneje do 15. novembra 1912, in sicer z varščino v znesku 175 kron.

Načrti so na ogled v občinski pisarni.

Občina si pridržuje popolnoma prosto izbiro med ponudniki in razpiše eventuelno ponovno dražbo.

Županstvo v Drežnici, dne 22. oktobra 1912.

Župan: I. Kurinčič.

Velika zaloga dvokoles
in kmetijskih strojev, gramofonov, orkestronov pri **Batjel-u**,
Gorion, Stolna ulica št. 2 in 4.
Mehanična delavnica. — Prodaja na obroke. Ceniki franko. Velika zaloga vsakovrstnih strojev rabljenih po ceni.

Zaloga tu- in inozem. vin špirita likerjev in razprodaja na drobno in debelo

JAKOB PERHAUC

Trst, Via delle Acque št. 6, Trst

(Nasproti Caffè Centrale)

Velik izbor francoskega šampanjca, penetnih desertnih italijanskih in avstro-ogrejskih vin. Bordeaux Burgunder, renskih vin, Mesella in Chianti. Rom, konjak, razna žganja ter posebni pristni tropinovec, alivovec in brinjevec. Izdelki I. vrste, dolgi iz dotičnih krajev. Vsaka naročba se takoj izvrši. Razprodaja se po povzetju. Ceniki na zahtevo in franko. **Razprodaja od pol litra naprej.** 2393

ČEVLJARNICA

Valentin Čeh

Trst, ul. G. Carducci 40.

Prodajalna z delavnico vsakovrstnega obuvanja za moške in ženske ter otroke.

SPREJEMAJO SE NAROČILA

PO MERI.

Cene zmerne. Svoji k svojim!

Priporoča se slovenska šivilja

TRST

ulica Barriera vecchia 33

vrata števil. 13.

M. Kukanja

Trst - via della Caserma št. 10 - Trst (v gal ulica Valdivino)

priporoča svojo veliko zalogo vsakovrstnih kôž

za čevljarje.

Cene take, da se ni bati nobene konkurence

Prodajalnica ur in dragocenosti G. Bucher

(ex drug Dragotina Vekjeta)

Trst (nasproti prejšnje prodaj. D. Vekjet) **Corso št. 36.**

Bogati izbor zlatanine, srebrnine, dragocenosti in žepnih ur. Kupuje in menja staro zlato in tudi srebro z novimi predmeti. — Sprejema naročbe in popravila vsakovrstne srebrnine, zlatanine, kakor tudi žepne ure. **DELO SOLIDNO. CENE ZMERNE.**

Artistični fotografski zavod EZIO de ROTA - TRST

ulica Barriera vecchia št. 27 (nasproti ekarni Picciola). — Fotografije na svetlem in motnem papirju, plastično in naravno izvršene. Povečan e vsake slike na olje, akvarel ali pastel. Specijalitet: Dopisnice z artističnimi pozami 10 komadov 3 K. Zavod je odprt od 8 zjutraj do 6 popoldne. Fotografira se ob kakršnem si boji vremenu.

Aristide Gualco - Trst
via S. Servolo 2. — Telefon 329, Rom. VI.
Odlikovana tovarna (z zlato svetinjo) cev in cementnih :: plošč, teracov in umetnega kamna. ::
Sprejema vsakovrstno delo v cementu. Cene zmerne, delo točno.

Najboljše dunajske in kranjske KLOBASE
se prodaja
v prekajevalnici - bifeju KLANČIČ
ulica Torre bianca št. 32 in podružnici v Largo Santorio
po najugodnejši ceni - 12 parov majhnih ali 6 velikih po 1 K.

Zdravljenje krvi!

Čaj „Tisočeri ovet“ (Millefiori)
Čisti kri ter je izvrstno sredstvo proti onim slujem, že peče v lednici, kakor proti slabemu prebavljanju in hemoroidam. — Jeden omot za zdravljenje stane 1 K ter se dobiva v odlikovani lekarni **PRAXMARER - „AI DUE MORI“**
Trst (mestna hiša) — Telef. 377.
Polna polijanje se izvršuje takoj in franko ako se dopolnijo 1-10.

Specijaliteti gumijskih predmetov

Irigatorji, klisterji, suspenzorji, obveze, gum. rjuhe, cevi za vino, plin, podložki z ovate

HIGIJENSKI :: PREDMETI

Prodaja in poprava gumijskih — čevljev. —

F. Steindler, Trst, Acquadotto 12.

Krojačnica I. Suppanz

ul. Fabio Severo št. 15

izgotavlja moderne damske jopice in plašče, kakor tudi civ. in vojaške obleke po najnižjih cenah.

V novem bazarju v ulici Belvedere št. 7

se dobi blago po konkurenčnih cenah.

Posebno železoe kuhinjske posode, porcelan in steklo kakor tudi velika zaloga igrač.

Za obilen obisk se priporoča

EMILJA NOVELLI

Zaloga sodčekov za vino

starih, že rabljenih, in novih, iz debelega lesa, z belim železom.

Trst - ulica Paduina št. 19 - Trst.

Alojzij Boik

Trst - ulica Belvedere št. 3 - Trst

Trgovina delikates,

kolonialnega blaga in jestvin vseh vrst. Blago vedno sveže in prve vrste. Razošilja se tudi po pošti in dostavlja na dom.

Umetni : fotografski
pri sv. Jakobu - TRST. atelje pri sv. Jakobu - TRST.
ulica Rivo števil. 42 (pritličje)

Završuje vsake fotografske delo, kakor tudi razgleda, posnetke, notranjost lekalov, porcelanske plošče in vsakovrstne spominske itd. itd. itd.
Posebnost: Povečanje vsakršne fotografije.
Kadi udobnosti F. H. narodnikov sprejema naročbe in jih izvršuje na domu, eventuelno tudi enaj mesta.